

най-бедната махла на града. Сравнително другитѣ градове, въ София и Пловдивъ, сж споменати твърде малко дребни търговци, които да закупватъ отдѣлни топове карисеи. Това се дължало на обстоятелството, че и въ София и въ Пловдивъ Рести ималѣ дукяни, гдето продавалѣ карисеи на дребно — на отдѣлни аршини и то на твърде низки цени. Той, заедно съ другитѣ дубровнишки колонисти, конкуриралѣ дребнитѣ търговци на манифактурни стоки и поради това за последнитѣ не било износно да купуватъ за препродаване такива стоки.

Голѣмата стопанска роль на София, като главенъ посреднически центъръ за пласиране карисеи въ цѣлия полуостровъ, се потвърждава отъ обстоятелството, че голѣми търговци ангросисти, като Рести, преизнасяли разни манифактурни стоки за Букурещъ, Браила, Родосто, Цариградъ и др. Въ Букурещъ Рести ималѣ връзки съ нѣколцина търговци — Тодоръ Стамболъ¹⁾, Нико Малрамаджи²⁾, Ватаци Боговъ³⁾, Яни Арбанезе⁴⁾ и др. Отъ тѣхъ Нико Малрамаджи е купувалъ години на редъ по нѣколко топа карисеи⁵⁾.

Дубровчанитѣ сж внасяли въ Турция различни видове платове и материи (*rappi e drappi*). По количество на вноса на първо мѣсто били платоветѣ известни подъ названието *rappi ragusei*, или *scarlatini*.

Най-раннитѣ сведения, които говорятъ за вносъ на червени платове *scarlatini* отъ Дубровникъ въ земитѣ на Балканския полуостровъ сж отъ 9-тиятъ вѣкъ. Въ една хроника отъ 831 година Дубровникъ се задължава да изпраща ежегодно по 14 лакета платове⁶⁾. Три вѣка по късно дубровчанитѣ се задължаватъ по мирния договоръ съ кралъ Стефанъ Владиславъ да му изпращатъ всѣка година между другото по 50 лакета скарлатъ⁷⁾. Душановия законникъ къмъ срѣдата на 14 в. обявилъ за свободенъ вносъ на „скарлатъ отъ търговцитѣ“⁸⁾.

Нѣма никакво съмнение, че дубровчанитѣ презъ това време сж внасяли платове и въ България. Договора отъ 1253 г. между Михаилъ Асенъ и Дубровникъ гарантиралъ свободния износъ на платове („свите“) за България. Винаги, когато дубровнишки пратеници сж идвали въ български царски дворъ, тѣ донасяли въ даръ между другото и скжпи платове. Последнитѣ намирали въ българскитѣ земи винаги по сигуренъ пазаръ отколкото въ Сърбия, тъй като сърби и босняци често сами слизали на адриатическо крайбрежие, за да си набавятъ всѣкакъвъ родъ манифактурни стоки. Дубровникъ, Которъ Сплитъ и Драчъ били значителни стоварища на всѣкакъвъ видъ платове и скжпи материи.

¹⁾ п. т. f. 6.

²⁾ п. т. f. 29, 38 V^o, 41, 44.

³⁾ п. т. f. 14.

⁴⁾ п. т. f. 15.

⁵⁾ „Nico Malramagi di Bucureste deve dare addi 12 Decembre (1591) aspri 14,840 sono per pezze — di calisee ...“ п. т. f. 41.

⁶⁾ Вж. Макушевъ, В. Изслѣдованія объ историч. памятникахъ и бытописателяхъ Дубровника, С. П. Б. 1867. стр. 318, „... et Ragusei al Re 14 braccia di panno di grano ...“

⁷⁾ „... и петъ десетъ лакътъ скрълата чистого“. Новаковић, Ст. Законски споменици српскихъ држава средньега века. Београд. 1912, стр. 140.

⁸⁾ Душановъ Закон. чл. 119. Изд. Ст. Новаковичъ, Бѣлградъ, 1898.